

KAUVATSAN KYLÄSUUNNITELMA 2005 – 2013

KAUVATSAN KYLÄSUUNNITELMA

JOHDANTO	5
<i>Jätevesiasiat</i>	5
<i>Kiinteistöjen kartoitus ja asukashankinta</i>	5
<i>Harrastustoiminnan turvaaminen</i>	5
<i>Kulttuuriperinteen vaaliminen</i>	5
KAUVATSA ENNEN JA NYT	6
KYLÄKYSelyn TULOKSET	6
<i>Kylän vahvuudet</i>	6
<i>Kylän heikkoudet</i>	6
<i>Kylän mahdollisuudet</i>	6
<i>Kylän uhat</i>	6
JÄTEVESIASIAT	8
HARRASTUSTOIMINTA.....	8
KULTTUURIPERINNE	8
NYKYPÄIVÄ	8
JÄTEVESIASIAT	8
KIINTEISTÖJEN KARTOITUS JA ASUKASHANKINTA	8
HARRASTUSTOIMINTA.....	8
KULTTUURIPERINNE	9
TAVOITTEET	9
JÄTEVESIASIAT	9
KIINTEISTÖJEN KARTOITUS JA ASUKASHANKINTA	10
HARRASTUSTOIMINTA.....	10
KULTTUURIPERINNE	11
HANKKEEN SEURANTA JA ONNISTUMISEN MITTAAMINEN	11

Johdanto

Alun perin Kouvatsalla ei ajateltukaan tehdä kyläsuunnitelmaa, vaan tarve tuli, kun joukko kyläläisiä kokoontui miettimään kylän tämänhetkisiä tarpeita. Kouvatsalla on herätty miettimään tulevaisuutta, koska lähitulevaisuudessa on paljon asioita, jotka vaikuttavat jokaisen kouvatsalaisen vakiasukkaan ja vapaa-ajanasukkaan elämään. Esille nousi muutamia asioita, joita syvennyttiin miettimään tarkemmin:

Jätevesiasiat

Jätevesilaki tuo tullessaan paljon muutoksia, etenkin haja-asutusalueille.

Kiinteistöjen kartoitus ja asukashankinta

Viime aikoina on esillä ollut Kouvatsallakin koulujen toiminnan lopettaminen oppilasmäärän vähentyessä. Samaten palveluiden tarjonta on suoraan riippuvainen asukkaista.

Harrastustoiminnan turvaaminen

Kouvatsalla harrastusmahdollisuudet ovat vielä entisestäänkin supistuneet. Harrastusmahdollisuuksien turvaaminen lapsille, nuorille ja vanhemmallekin väestölle on erittäin tärkeää kylän vireyden ylläpitämiseksi ja uusien asukkaiden houkuttelemiseksi.

Kulttuuriperinteen vaaliminen

Kouvatsalla on jo vuosien ajan tehty arvokasta työtä paikallisen kulttuurin vaalimisen ja säilyttämisen puolesta. Nyt olisi aika tuoda esille nämä jo vuosien talkootöillä aikaansaadut tuotokset.

Lisäksi esille nousi joitakin pienempiä, mutta ei kuitenkaan vähäisempiä asioita, kuten esimerkiksi Kouvatsan omien internet-sivujen tekeminen ja niiden ylläpito.

Kaikkien näiden osa-alueiden kehittyminen ja toteutuminen vaikuttaisi monella positiivisella tavalla kaikkien kouvatsalaisten elämään. Ne aktivoisivat myös yritysten toimintamahdollisuuksia.

Näiden tavoitteiden eteenpäin viemiseksi Kouvatsalla päätettiin tehdä kyläsuunnitelma, jolloin tarpeet ja tavoitteet sekä niiden toteuttamismahdollisuudet tulevat selvitettyksi tarkasti.

Kauvatsa ennen ja nyt

Kauvatsan alueen vanhinta historiaa edustaa Sääksjärvi, joka on syntynyt meteoriitin törmätyä maanpintaan 500 miljoonaa vuotta sitten. Myös Kauvatsan toinen luonnonaarre Puurijärvi-Isosuon kansallispuisto on syntynyt jo kauan sitten maan kertyessä vähitellen suureen suistoon. Sääksjärvi ja Puurijärvi ovat jo kivikauden aikana houkuttelleet asukkaita. Keskiaikana kylä syntyi runsaasti; vanhimmat vuosituhannen alkutaipaleella. Kauvatsalla on siis vahvat historialliset juuret.

Kauvatsan pinta-ala on 127,3 neliökilometriä. Pituutta pohjois-luoteesta etelä-kaakkoon on peräti 27 kilometriä. Leveyttä on enimmillään yhdeksän kilometriä. Kauvatsan rajanaapureita ovat etelässä Huittinen, idässä Äetsä ja pohjoisessa Kiikoinen. Kauvatsalla on yhteensä 14 henkikirjakylää: Ahvenus, Jalonoja, Kauvatsa, Kotka, Kulkkila, Kuoppakoski, Lievikoski, Piiljoenmaa, Piitanoja, Puurila, Rutuna, Sampu, Työtilä ja Yttilä.

Kauvatsa liitettiin Kokemäkeen vuonna 1969. Kauvatsan itsenäisyyden viimeisenä vuonna asukkaita oli 2133 henkilöä, nyt väkiluku on vajaa tuhat. Luku on siis laskenut puoleen. Kauvatsalla on vapaa-ajanasuntoja n. 800, joten vapaa-ajan asukkaiden merkitys Kauvatsalle on merkittävä.

Kauvatsalla toimii kaksi koulua sekä kunnallinen ryhmäperhepäiväkot.

	Jalonojan koulu	Lähteenmäen koulu	Yhteensä
2005-2006	33 oppilasta	33 oppilasta	66 oppilasta
2006-2007	31 oppilasta	34 oppilasta	65 oppilasta
2007-2008	27 oppilasta	26 oppilasta	53 oppilasta
2008 – 2009	20 oppilasta	26 oppilasta	46 oppilasta
2009 – 2010	17 oppilasta	21 oppilasta	38 oppilasta
2010 – 2011	16 oppilasta	22 oppilasta	38 oppilasta

Kauvatsan elinkeinotoiminta on vuosien saatossa supistunut, yrityksiä Kauvatsan alueella toimii n. 35.

Kyläkyselyn tulokset

Kauvatsalla toteutettiin kyläkysely kyläläisten tarpeiden selvittämiseksi. Seuraavassa yhteenveto; asiat suosituimmuusjärjestyksessä, eli ensimmäisenä eniten vastauksissa esiintynyt

Kylän vahvuudet	Kylän heikkoudet
<ul style="list-style-type: none"> • luonnonrauha • palvelut • sopivan tiivis • ihmiset • koulut 	<ul style="list-style-type: none"> • ei palveluja • huono yhteistyö • väki vanhenee ja vähenee
Kylän mahdollisuudet	Kylän uhat
<ul style="list-style-type: none"> • maalaiskylä • yritystoiminnan kehittäminen • elävä kylämiljö • neljän tien risteys • enemmän väkeä ympäri vuoden 	<ul style="list-style-type: none"> • asukkaat loppuu, autioituminen • koulut loppuu • palvelut vähenevät

Kylän arvokkaat historialliset kohteet, luontokohteet ja maisemat

- Kirkko
- Joki
- Hautausmaat (Rutuna)
- Sääksjärvi Puurijärvi-Isosuon kansallispuisto
- Lievijärvi, Lievikoski
- Marttilan kivisilta, mylly
- maalaistalot
- Seuratalo

Mitä pitäisi tehdä luonnon ja maiseman hoitamiseksi/säilyttämiseksi

- talkoita
- hoitaa rakennuksia
- maisemasuunnittelua

Mitä kylän lapset ja nuoriso tarvitsevat (aikuisten mielestä)

- liikunnanohjausta
- nuorille kokoontumistilat
- uimarannan kunnostus

Lasten ja nuorten mielestä (kysely tehty 11-17 –vuotiaille)

- palveluja
- isompi kauppa
- tekemistä lomilla
- yleisurheilupaikka
- elokuvateatteri

Mitä kylän vanhusväki tarvitsee

- talonmiespalveluja
- tapaamispaikka
- kahvila

Mitä sinä ja perheesi tarvitset

- aurattuja teitä
- harrastusmahdollisuuksia
- palveluja

Mitä kylä tai kaupunki voisi tehdä yritystoiminnan edistämiseksi

- hyödyntää neljän tien risteys
- kaavoitus
- yritysluettelo
- tietoliikenneyhteydet
- markkinointia

Kuten jo edellä mainittiin, esille nostettiin muutamia tärkeitä asioita, joiden eteenpäin viemiseksi perustettiin neljä toimikuntaa. Toimikunnissa on mukana 22 henkilöä ja jokaisella toimikunnalla on vastuullinen vetäjä, joka toimii myös kokoonkutsujana sekä vastaa työn etenemisestä.

Seuraavassa on työryhmien tuotoksia jaoteltuna historiaan, nykypäivään ja tavoitteisiin.

Historia

Jätevesiasiat

1950-60 –luvun vaihteessa alettiin uudisrakennuksiin ja perusparannuksiin tehdä sisävesat. Vedenkulutus oli tuolloin vielä vähäistä.

Harrastustoiminta

Kylällä on toiminut aiemmin useita aktiivisia yhdistyksiä, joiden järjestämissä tapahtumissa osanotto on ollut runsasta. Mainittakoon esimerkiksi Suomen toiseksi vanhin yhdistys, Kouvatsan nuorisoseura. Se perustettiin 3.9.1882. Seuraan perustettiin torvisoittokunta, ompeluseura ja ampumaseura. Kotiseutuaatteella oli suuri merkitys toiminnalle. Seuralla ei enää tänä päivänä ole toimintaa, vaan toimintaa jatkaa Seurataloyhdistys.

Kulttuuriperinne

Kulttuuriperinneosiossa on mitenkään muuta kulttuurihistoriaa väheksymättä keskitytty Kouvatsan ryijyperinteeseen. Kouvatsalla on 1800-1900 –luvun vaihteessa vaikuttanut monia ryijymestareita, joista Aina Hill lienee tunnetuin.

Hän on kutonut etenkin ruusuryijyjä, mutta myös rekipeittoja ja erilaisia mattoja. Hillillä kudottiin myös tilaustyönä mm. matto Turun yliopiston rehtorin kansliaan. Matto on löytynyt yliopiston kellarista. Ryijymestareista viimeisimpiä oli Anna Rauskanen, joka oli Hillin opissa 1924-1925. Rauskanen kutoi esimerkiksi 1930 -luvulla jopa satoja ryijyjä mallien mukaan.

Kouvatsan maatalousnaiset totesivat asian ja perinteen säilyttämisen tärkeyden ja pohdittuaan asiaa 3-4 vuotta, päättivät ruveta kartoittamaan täkäläisiä ryijyjä. Ryijyistä lähetettiin kysely ja aloitettiin 1997 laajamittainen taustatyö, joka kesti n. kaksi vuotta. Työn tuloksena saatiin kerättyä tiedot n. 200 ryijystä. Työn tavoitteena oli pelastaa vanhasta perinteestä se, mikä vielä oli saatavilla ja siirtää perimätieto tuleville sukupolville.

Nykypäivä

Jätevesiasiat

Nykyisin lähes jokaisessa talossa on sisävesä. Jätevesien käsittely tapahtuu pääsääntöisesti 2 –3–osaisten saostuskaivojen avulla, lisäksi on joitakin umpisäiliöitä. 1.1.2004 tuli voimaan asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolella. Siirtymäaika jätevesijärjestelmiin on vuoteen 2014 asti. Useimmissa kiinteistöissä olemassa olevat jätevedenkäsittelymenetelmät eivät riitä, vaan lisäksi tarvitaan maa- ja pienpuhdistamoratkaisuja. Keskimäärin jätevesijärjestelmän kunnostus asetuksen mukaiseksi tulee maksamaan n. 3000 – 7000 euroa kiinteistöä kohti. Koska Kouvatsalla on monia taajaan asuttuja alueita, on järkevää suunnitella jätevesien käsittelyyn laajempia kokonaisratkaisuja.

Kiinteistöjen kartoitus ja asukashankinta

Työryhmä selvitti tyhjillään olevien rakennusten lukumäärää ja sijaintia Kouvatsalla. Asuin- ja mökkikäyttöön tarkoitettuja tyhjiä rakennuksia oli 51 kpl. Koska resurssit olivat rajalliset, kattavaa inventointia omistussuhteista ja kohteitten kunnosta on mahdotonta talkoovoimin laatia. Nämä toimenpiteet jäävät jatkotoimintojen varaan.

Harrastustoiminta

Kouvatsalla on tänäkin päivänä useita aktiivisesti toimivia yhdistyksiä. Jotkut yhdistykset kokoontuvat säännöllisesti ja järjestävät tapahtumia Kouvatsalla. Seuraavassa joitakin aktiivisia yhdistyksiä:

- Kouvatsan Ponteva ry
- Kouvatsan Tulos ry
- Lievijärven metsästisyhdistys
- Kouvatsan metsästisyhdistys
- Vanhustetalon kannatusyhdistys ry
- MLL Kouvatsan osasto
- MTK
- Lähteenmäen ja Jalonojan koulun vanhemmat
- Karjalaisseura
- LC Kouvatsa
- Kouvatsan VPK
- Sääksjärven urheilukalastajat
- Puurijärvi Seudun kylät ry
- Maatalousnaiset
- Seurataloyhdistys
- Kulkkilan vapaa-aikakerho
- Suomen Keskustan paikallisyhdistys
- Kokemäen Seudun Marjanviljelijät ry

Kulttuuriperinne

Kouvatsalla toimii perinteisen kirjonnan kerho, joka ylläpitää ryijyteknikka- ja perinteistä peittokirjontataittoa. Syksyllä 2005 pidetyssä näyttelyssä ihastutti mm. uudelleen kudottu pikkuryijy, joka oli yksityiskohta Aina Hillin vuonna 1899 kutomasta rekiryijystä. Näin oli uudistettu vanha työ nykyaikaiseksi.

Tavoitteet

Jätevesiasiat

Kouvatsan alueelle tulee laatia viemärintikustannusten selvittämiseksi yleissuunnitelma. Yleissuunnitelmassa vertaillaan jätevesien johtamista käsiteltäväksi Kokemäen nykyiselle jätevedenpuhdistamolle. Suunnitelman tekijän tehtävä on yleissuunnitelmassa tarkastella alueen rajausta, eli miltä alueelta liittyminen yhteiseen jätevesijärjestelmään on järkevää. Keskusteluissa on tuotu esiin myös jätevesiosuuskunnan perustaminen; osuuskunta voisi toimia myös muissa jätteenkäsittelyyn liittyvissä asioissa, kuten esim. hyötyjätteen keräämisessä. Lisäksi tavoitteena on jätevesijärjestelmien kustannusvertailun tiedoksi saattaminen asianosaisille.

Tavoitteena on teettää Kouvatsan alueelle yleissuunnitelma, josta selviää jätevesijärjestelmän kustannukset kiinteistöä kohti ja toteuttamisvaihtoehdot. Lisäksi tulee selvittää mahdollisen osuuskunnan toiminnan edellytykset ja mahdollisuudet jätehuollossa.

Kiinteistöjen kartoitus ja asukashankinta

Tavoitteena on tyhjiällä olevien kiinteistöjen omistussuhteiden selvitys, peruskuntokartoitus asiantuntijoiden avulla, mahdollisten rakennuspaikkojen kartoitus, edellä mainittujen kuvaus, tietokannan luominen. Kiinteistöjen aktiivinen markkinointi.

Lisäksi tavoitteena on saada nuoria perheitä muuttamaan Kouvatsalle, näin varmistetaan kylän säilyminen elinvoimaisena, kyläkoulujen säilyminen ja palvelujen tarjonnan jatkuvuus.

Harrastustoiminta

Tavoitteena on Kouvatsalla toimivien yhdistysten ja yhteisöjen kokoontumisten ja aktiiviteettien ylläpitämiseksi saada jo olemassa olevien kokoontumistilojen puitteet sellaisiksi, että niissä voidaan toimia ja harrastaa. Harrastustoiminnassa pitää huomioida lapset, nuoret ja aikuiset, mutta myös vanhukset. Sosiaalinen kanssakäyminen tavalla tai toisella lisää elämänlaatua kaikenikäisillä.

Seuraavat kehitlemisen arvoiset uudet ideat ovat kouvatsalaisille nuorille tehdyn kyselyn antia: kunnolliset yleiset uima-paikat ympäri Kouvatsaa, uimarannoille hyppypaikat tai vesiliukumäki ("ihan semmonen suorakin käy"), nakkioskoin tapainen, kallioseinäkiipeilypaikka, pelikenttä, huvipuisto, uimakopit, skeittipaikka, elokuvateatteri, ala-asteikäisille paikka, jossa viettää aikaa kavereiden kanssa, meikkausopetusta ("ei äidiltä"), kahvila talvellakin, kirpputori, pelto autolla ajoa varten ("olis kivaa jos jonkun pellolla sais ajaa peltoautolla, joku vois varmaan lahjottaa pellon"), leikkipuisto, sisäpelipaikka ("siellä voisi roikkua liaaneita katosta ja siellä olis kioski"), metsäalue jossa voisi leikkiä ja vapaasti rakentaa majoja, sirkus voisi vieraillla, hylätty talo lasten käyttöön, seurakunnan rantaan aina vapaa pääsy ilman maksua, kuntosali lähellä, kiipeilypuita ja -telineitä, nuorten tapahtumia, nuorille suunnattuja esiintyjiä tapahtumiin, koripallokenttä, kirjaston aukioloaikoja pitäisi pidentää, kotieläinpuisto jossa voisi hoitaa eläimiä.

Kulttuuriperinne

Materiaalia on runsaasti, joten tavoitteena onkin nyt saada joku asiantunteva henkilö perehtymään aiheeseen ja työstämään paikallinen korkeatasoinen tuote, esim. korttisarja tai kirja Kauvatsan kauneimmista ryijyistä. Materiaalia kirjaakin varten on, mutta tarvitaan jonkin verran lisätutkimusta mm. ryijymestareiden elämän ja henkilökuvien terävöittämiseksi.

Hankkeen seuranta ja onnistumisen mittaaminen

Hankkeen onnistumista tullaan mittaamaan mm. seuraavilla mittareilla:

- jätevesien käsittelyn yleissuunnitelman valmistuminen
- myyntiin tai vuokralle tulevien kiinteistöjen lukumäärä
- kiinteistökauppojen lukumäärä
- kuntokartoitusten lukumäärä
- uusien asukkaiden lukumäärä
- syntyneiden yritysten lukumäärä
- harrastuspaikkojen lukumäärä
- kyläläisten osallistumisaktiivisuus (lapset, nuoret, aikuiset ja vanhuksset)
- harrastuspaikkojen käyttökerrat
- korttien/kirjojen valmistuminen
- myytyjen korttien ja kirjojen lukumäärä

Kyläsuunnitelman eteenpäin viemiseksi ja toteutumiseksi tullaan valitsemaan ohjausryhmä.